

Janko Samec:

Smrt v Barkovljah.

*Od Tržiča do Trsta pet ur je hodá,
pot vleče čez Kras se in kraj morjá.*

*Nekoč se kmetiček podal je na njó,
a bilo zvečer je, precej kesnó.*

*Že srečno prispel je do Proséka,
ne da bi kje zadel ob človeka.*

*A komaj je stopil spet iz vasi,
glej — že za petami nekdo mu sledi!*

*Ozré se in vidi: Ej, stara je žena,
ki se pod bremenom šibé ji raména.*

*Pridruži se ji in jo vpraša: kam gre? —
A ona kraj njega caplja le molcé.*

*Takrat se vsa gmajna mu mrtva zazdi
in kakor kaménje ga v prsih tišči...*

*Pospéši korak svoj — saj mož je bil čorst —
da prišel pred starko bi v bližnji Trst.*

*A ona mu stopa po brzih petáh,
ne dá mu od sebe ... moža jé zdaj strah!*

*In v dir se spusté mu tresoča koléna,
za njim pa pritiska strahotna žena.*

*Pa kot da ujet je v začaran krog,
se svet ne premakne mu izpod nog.*

*Za njim šum korakov in votel zasmeh —
že blaznost se vžiga v njegovih očeh.*

*Pa palico stisne od groze ves trd,
ozré se na tujko... zagleda se — v smrt.*

*Od tiste noči v ta strahotni kraj
prihajal je blaznež redno nazaj.*

*Da težke bolezni bi deda ozdravil,
tam rod je njegov prvo kočo postavil.*

*In god baš obhajal je sveti Jernej,
ko so okrasili z zelenjem jo vej.*

*A z leti tam zrasle še hišo so nove —
zdaj vas se slovenske Barkovlje zove.*

*V njih več ni spomina na strašno smrt,
ker polne lepot so kot solnčen vrt.*

Dr. Fr. Zbašnik:

Tolarji.

Ojej! Kje so pa moji tolarji?« S tem vzklikom se je vzbudil petletni Stanko in s široko odprtimi očmi zastrmel po sobi.

»Kakšni tolarji?« so vprašali vsi hkrati: mati, njegov bratec Ivan, ki je bil še enkrat toliko star kot on, in njegova tudi nekoliko starejša sestrica Anica. »Ali se ti je zmešalo, kali?«

»Saj sem jih imel! Vse polno sem jih imel — oh, nazaj mi jih dajte, če ste mi jih vzeli!...«

»Hahaha!« se zasmije Ivan. »Sanjalo se mu je! Imel si jih — tolarje, zdaj jih pa nimaš več! Zginili so, odnesel ti jih je nekdo... Zakaj jih pa nisi bolje tiščal v pesti?«

»Oh, saj sem jih!«

»Pa poglej, morda pa imaš vendar še katerega!«

Stanko res odpre pest in žalostno odkima:

»Nobenega nimam več! O mamica, ti ne veš, koliko jih je bilo! Vse polno, vse polno, velikih in majhnih. Kamor sem pogledal — sam denar! O, bil sem tako bogat! In kočijo sem imel, tako lepo kočijo in dva konja! In ti si sedela v kočiji, mama, pa Anica!«

»Kaj?... Jaz pa ne?« se oglasi Ivan.

»Tebe ni bilo!«

»A tako? Mene torej nisi povabil v kočijo? Le čakaj, to si zapomnim! Ko bom jaz prihodnjič sanjal, da imam avtomobil, te pa tudi ne bom povabil k sebi!«

»O jej, avtomobil!« zastoka Stanko. »V avtomobilu bi se jaz tako rad enkrat peljal!«